

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος, Μαργαρίτα Κανάβα Εισηγήτρια και Ιωάννα Θεμελή Μέλη.

Για να εξετάσει την από 18.02.2021 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 377/19.02.2021 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), κατοίκου ..., οδός ..., αριθμ. ....

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 40/9.02.2021 απόφασης της αναθέτουσας αρχής περί έγκρισης του από 5.02.2021 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης και ανακήρυξης οριστικού αναδόχου.

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που απορρίπτεται η προσφορά του για τις Ομάδες Η' και Θ' του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 652 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 17.02.2021 πληρωμή στην EUROBANK και την

Αριθμός απόφασης: 595/2021

εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το οποίο υπολογίζεται σε ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης των Τμήματος Η' (125.153,00€) και Θ' (5.139,88€) της σύμβασης σχετικά με τα οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 130.292,88€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με τη με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε δημόσιο ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων με αντικείμενο «Προμηθεια τροφίμων, ειδών παντοπωλείου και φρέσκου γάλακτος για τις ανάγκες των υπηρεσιών του ... και των Νομικών Προσώπων του για δύο έτη», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισθείσας συνολικά δαπάνης 405.458,69€ ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο διαγωνισμός υποδιαιρείται σε 16 Ομάδες, ενώ προσφορές υποβάλλονται για μία ή περισσότερες Ομάδες αλλά για το σύνολο της ποσότητας έκαστης Ομάδας.

3. Επειδή, η προκήρυξη της ως άνω σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 29.07.2020 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το δε πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ στις 3.08.2020 με Α.Δ.Α.Μ. ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ... για την Ομάδα Η' και ... για την Ομάδα Θ'.

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 18.02.2021 στους ηλεκτρονικούς τόπους του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους προσφέροντες μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 11.02.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου

Αριθμός απόφασης: 595/2021

εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή, ο προσφεύγων, ως προσφέρων του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και είχε ανακηρυχθεί προσωρινός ανάδοχος για τις Ομάδες Η' και Θ' του διαγωνισμού, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς του επιδιώκοντας ευλόγως να κηρυχθεί οριστικός ανάδοχος και να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7. Επειδή με την υπ' αριθμ. 438/2021 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΑΕΠΠ την 26.02.2021 μέσω της επικοινωνίας του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

9. Επειδή ο προσφεύγων στις 22.03.2021 κατέθεσε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού υπόμνημα επί των απόψεων της αναθέτουσας αρχής. Το ως άνω υπόμνημα κατατέθηκε εμπροθέσμως σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, όπως αυτό προστέθηκε με το ν. 4605/2019 (ΦΕΚ 52/Α/1-4-2019), δοθέντος ότι η συζήτηση για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής ορίσθηκε στις 29.03.2021 και, ως εκ τούτου, λαμβάνεται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

Αριθμός απόφασης: 595/2021

11. Επειδή στον επίμαχο διαγωνισμό για τις Ομάδες Η΄ και Θ΄ συμμετείχαν δύο οικονομικοί φορείς, ήτοι ο προσφεύγων και ο οικονομικός φορέας «...», οι οποίοι υπέβαλαν τις με αριθμ. συστήματος 186350 και 186098 προσφορές τους για την Ομάδα Η΄ και τις με αριθμ. συστήματος 186351 και 186099 προσφορές τους για την Ομάδα Θ΄ αντίστοιχα. Με την υπ΄ αριθμ. 391/2020 απόφαση η αναθέτουσα αρχή έκρινε αποδεκτές τις τεχνικές προσφορές αμφοτέρων συμμετεχόντων. Κατόπιν δε άσκησης της με αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1556/2020 προδικαστικής προσφυγής του προσφεύγοντος, με την υπ΄ αριθμ. 1661/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ ακυρώθηκε η υπ΄ αριθμ. 391/2020 απόφαση κατά το σκέλος με το οποίο κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του διαγωνιζόμενου «...» λόγω μη υποβολής με την τεχνική προσφορά πιστοποιητικών ISO 22000 των παραγωγών ορισμένων εκ των προσφερόμενων από αυτόν ειδών. Σε συμμόρφωση με την ως άνω απόφαση της ΑΕΠΠ, η αναθέτουσα αρχή με την υπ΄ αριθμ. 532/2020 απόφαση απέρριψε την προσφορά του του διαγωνιζόμενου «...» και αποφάσισε να προχωρήσει στην αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος για τις Ομάδες Η΄ και Θ΄ του διαγωνισμού. Στη συνέχεια, με την υπ΄ αριθμ. 1/2021 απόφαση η αναθέτουσα αρχή ανακήρυξε τον προσφεύγοντα προσωρινό ανάδοχο για τις Ομάδες Η΄ και Θ΄ του διαγωνισμού. Κατόπιν δε της από 13.01.2021 πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ο προσφεύγων κατέθεσε την 21.01.2021 και 22.01.2021 τα σχετικά έγγραφα. Σύμφωνα με το από 5.02.2021 Πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς του αφενός μεν για την Ομάδα Η΄ « [...]αφού έλαβε υπόψη ... Τον έλεγχο των δικαιολογητικών της προσφοράς για την Η΄ ΟΜΑΔΑ : ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ (...) που αντιστοιχεί στον συστημικό αριθμό ... κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι Α) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO22000 για τα παρακάτω προσφερόμενα είδη: Δημητριακά (συσκ. 500 γρ.), Ζάχαρη άχνη (500γρ.), Κακάο (συσκ. 1κιλό), Μαρμελάδα (συσκ.450γρ), Μαρμελάδα ατομική (συσκ.10γρ), Μερέντα (συσκ.400 γρ.),

Αριθμός απόφασης: 595/2021

Χαλβάζ μπαστούνι βανίλια ή βανίλια κακάο, Β) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO22000 για το παρακάτω προσφερόμενο είδος Κρουασάν πραλίνα (συσκ.70 γρ.), Γ) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO22000 για το παρακάτω προσφερόμενο είδος: Λουκάνικα τύπου Φρανκφούρτης (17 εκατ.), Δ) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO22000 για τα παρακάτω προσφερόμενα είδη: Τοματάκια αποφλοιωμένα (συσκ.410γρ.), Τοματοπολτέ 400γρ.διπλής συμπύκνωσης, Τοματοχυμός 500γρ, Ε) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO22000 για τα παρακάτω προσφερόμενα είδη : Μπισκότα Πτι –Μπερ (συσκ.160γρ.), Φρυγανιά συσκ. διπλή 255γρ., Φρυγανιά τριμμένη (συσκ.180γρ.) ενώ σύμφωνα με την αριθμ. 1661/2020 απόφαση του βου Κλιμάκιου της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, με την οποία η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να συμμορφωθεί, ορίζεται ότι :«Επειδή, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 1.3 προβλέπεται ότι κάθε οικονομικός φορέας έχει δικαίωμα υποβολής προσφοράς για μία ή περισσότερες ομάδες ή για το σύνολό τους. Σε κάθε περίπτωση η υποβολή προσφοράς αφορά το σύνολο των ειδών της κάθε ομάδας. Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.3.2 προβλέπεται ότι η τεχνική προσφορά πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί στο κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Α περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται και ότι περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα, ενώ στο άρθρο 2.4.6. ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά η οποία δεν υποβάλλεται, μεταξύ άλλων, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παράγραφο 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς) (περ. α), περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν

Αριθμός απόφασης: 595/2021

επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση (περ. β) και παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης (περ. θ). Στο δε Παράρτημα Α, στις τεχνικές προδιαγραφές προβλέπεται ρητώς και σαφώς τόσο για την Ομάδα κατεψυγμένων όσο και για την Ομάδα ειδών παντοπωλείου να κατατεθούν πιστοποιητικά ISO 22000 ή ισοδύναμο πιστοποιητικό των παραγωγών των προσφερόμενων ειδών. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, εφόσον κατά τη Διακήρυξη προσφορές υποβάλλονται για όλα τα είδη της Ομάδας, αρκεί να διαπιστωθεί πλημμέλεια στην προσφορά των συμμετεχόντων έστω και σε ένα προϊόν της Ομάδας για την οποία έχουν υποβάλει προσφορά, ώστε η προσφορά τους να απορριφθεί», συνεπώς τα πιστοποιητικά ISO 22000 θα έπρεπε να προσκομιστούν. ΣΤ) Η εταιρεία ... δεν έχει προσκομίσει μεταφρασμένο πιστοποιητικό ISO 22000 [...]», αφετέρου δε για την Ομάδα Θ' : « ... αφού έλαβε υπόψη ... τον έλεγχο των δικαιολογητικών της προσφοράς που αντιστοιχεί στον συστημικό αριθμό ... κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι:... Α) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO 22000 για τα παρακάτω προσφερόμενα είδη: Χαλβάς μπαστούνι βανίλια (συσκ. 2,5κιλ.), Χαλβάς μπαστούνι κακάο (συσκ. 2,5κιλ.), Β) Για την εταιρεία ... δεν έχει προσκομιστεί πιστοποιητικό ISO 22000 για τα παρακάτω προσφερόμενα είδη: Τοματάκια αποφλοιωμένα (συσκ.410γρ.), Τοματοπολτέ 5 κιλ. διπλής συμπύκνωσης, ενώ σύμφωνα με την αριθμ. 1661/2020 απόφαση του 6ου Κλιμάκιου της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, η οποία αναφέρεται παραπάνω [...] η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να συμμορφωθεί». Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το εν λόγω Πρακτικό.

12. Επειδή ο προσφεύγων, επικαλούμενος τους όρους 2.4.3.2, 2.4.6 και 3.1.2. της διακήρυξης, ισχυρίζεται τα ακόλουθα : « [...] Η υποβολή των πιστοποιητικών ISO θα έπρεπε, σύμφωνα πάντα με τη διακήρυξη και τη μελέτη, να γίνει κατά το στάδιο της υποβολής του φακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνική προσφορά» αφού, όπως προανέφερα η τεχνική

Αριθμός απόφασης: 595/2021

προσφορά [...] Τα πιστοποιητικά αυτά είναι έγγραφα τα οποία πιστοποιούν την καταλληλότητα των προσφερόμενων από εμένα ειδών, προκειμένου αυτά να είναι συγκρίσιμα και να μπορούν να αξιολογηθούν σωστά από την αναθέτουσα αρχή. Στο ανωτέρω συνηγορεί:

A) το γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς απέστειλε στους συμμετέχοντες πρόσκληση για προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων («...στα πλαίσια του ελέγχου των τεχνικών προσφορών των συμμετεχόντων και ιδιαίτερα για το πώς θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές της μελέτης...» όπως επί λέξει αναφέρει η πρόσκληση) ώστε να μπορέσει να διαπιστώσει εάν κατά την ηλεκτρονική υποβολή των προσφορών μας είχαμε υποβάλλει πιστοποιητικά ISO των παραγωγών βιομηχανιών. Τα πιστοποιητικά αυτά θα έπρεπε να υποβληθούν με το φάκελο Δικαιολογητικά συμμετοχής – τεχνική προσφορά, όπως κι έγινε από εμένα, και να ελεγχθούν κατά το πρώτο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών της τεχνικής προσφοράς, όπως κι έπραξε η αναθέτουσα αρχή μέσω των αρμοδίων προς τούτο οργάνων της, κι αν διαπιστώνονταν κάποια έλλειψη, η προσφορά δεν θα έπρεπε να προκριθεί στο επόμενο στάδιο, αυτό του ανοίγματος των οικονομικών προσφορών. Αντιθέτως η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού αποφάσισε ότι η προσφορά μου δεν παρουσίαζε ελλείψεις, αφού είχα προσκομίσει πιστοποιητικά ISO για όλα τα ζητούμενα - προσφερόμενα είδη, και την περιέλαβε στον πίνακα των συμμετεχόντων των οποίων οι προσφορές κρίθηκαν κανονικές και η απόφασή της αυτή εγκρίθηκε και από την Οικονομική Επιτροπή του ... με την υπ' αριθμ. 391/2020 απόφασή της. Εάν η επιτροπή διαγωνισμού εντόπιζε ελλείψεις στα κατατεθειμένα πιστοποιητικά, ως έγγραφα βάσει των οποίων θα αξιολογούνταν η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, και μετά την αποστολή σε αυτήν του συμπληρωμένου πίνακα με τα ζητούμενα στοιχεία, θα έπρεπε να απορρίψει την προσφορά μου σε εκείνο το στάδιο και να μην προκριθεί αυτή στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών. Και

Αριθμός απόφασης: 595/2021

B) Η υπ' αριθμ. 1661/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ, με την οποία έγινε δεκτή η προδικαστική προσφυγή που άσκησα κατά της υπ' αριθμ. 391/2020 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής του ... αφού με την ανωτέρω απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής γινόταν δεκτή και η προσφορά ετέρου συνδιαγωνιζόμενου ο οποίος όμως ΔΕΝ είχε καταθέσει πιστοποιητικά ISO για ορισμένα προϊόντα με την τεχνική του προσφορά. Η ανωτέρω απόφαση της ΑΕΠΠ αναφέρει και στηρίζεται στο άρθρο 2.4.3.2. της διακήρυξης στο οποίο αναφέρονται τα έγγραφα που πρέπει να περιέχει η τεχνική προσφορά των οικονομικών φορέων, απόφαση την οποία αναφέρει στην προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφαση η αναθέτουσα αρχή λανθασμένα όμως ερμηνεύει.

Κατά το στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – δικαιολογητικών κατακύρωσης υπέβαλλα, μεταξύ των αξιούμενων από τη διακήρυξη δικαιολογητικών τα οποία για πρώτη φορά κατά το στάδιο αυτό θα έπρεπε να υποβληθούν (ποινικό μητρώο, ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα, πιστοποιητικό εγγραφής στο επιμελητήριο κ.λ.π.) και ανανεωμένα πιστοποιητικά ISO των εταιρειών, τα οποία είχα ήδη υποβάλλει κατά το πρώτο στάδιο της υποβολής του φακέλου της τεχνικής προσφοράς και είχαν γίνει αποδεκτά στο σύνολό τους, τα οποία όμως στο διάστημα από την υποβολής της προσφοράς μου έως και την υποβολή των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου είχαν λήξει κι έπρεπε να υποβάλλω τα ανανεωμένα αυτών προκειμένου να ενημερωθεί η αναθέτουσα αρχή ότι τα προσφερόμενα είδη εξακολουθούν να πληρούν τα αξιούμενα από τη διακήρυξη κριτήρια.

Εφόσον τα κατατεθειμένα από εμένα πιστοποιητικά ISO κατά το πρώτο στάδιο υποβολής της τεχνικής προσφοράς είχαν γίνει δεκτά στο σύνολό τους δεν υπήρχε κανένας λόγος να υποβάλλω νέα πιστοποιητικά, πλην όσων είχαν λήξει κι όφειλα να καταθέσω τις ανανεώσεις αυτών, επιπλέον δεν θα μπορούσα να υποβάλλω κανένα επιπλέον πιστοποιητικό το οποίο δεν είχε αρχικά υποβληθεί στο φάκελο της τεχνικής προσφοράς καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή

Αριθμός απόφασης: 595/2021

τους (βλ. ΔεφΑθ 319/2017). Εξάλλου τα αναφερόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση πιστοποιητικά ISO δεν συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία για μη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ή αποδεικτικό μέσο της τεχνικής κι επαγγελματικής μου ικανότητας, ώστε να πρέπει να προσκομιστούν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου (υπ' αριθμ. 712/2020 απόφαση ΑΕΠΠ) αφού δεν είναι πιστοποιητικά ISO της δικής μου επιχείρησης αλλά μόνο έγγραφα βάσει των οποίων αξιολογείται η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών.

[...]Η προσφορά που υπέβαλλα για τις ανωτέρω ομάδες έφτασε μέχρι το στάδιο κατά το οποίο αναδείχτηκα προσωρινός ανάδοχος, γεγονός που αποδεικνύει ότι η τεχνική μου προσφορά, στην οποία περιλαμβάνονταν όλα τα απαιτούμενα από την μελέτη ISO των προϊόντων και τα οποία σε εκείνο το στάδιο έπρεπε να κατατεθούν και να ελεγχθούν, πληρούσε τους όρους της διακήρυξης. Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο έκρινε - γνωμοδότησε και η Οικονομική Επιτροπή αποφάσισε – επικύρωσε ότι η τεχνική μου προσφορά πληρούσε τα όσα όριζε η διακήρυξη, προέβη στην αξιολόγηση της οικονομικής προσφοράς, εφόσον η τεχνική μου προσφορά και τα δικαιολογητικά συμμετοχής κρίθηκαν πλήρη και με ανέδειξε προσωρινό ανάδοχο, δεδομένου ότι κάθε στάδιο έτυχε ξεχωριστής αξιολόγησης κι απόφασης. Επομένως παρά τω νόμω και τη διακήρυξη που διέπει τον συγκεκριμένο διαγωνισμό η αναθέτουσα αρχή με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίπτει τις υποβληθείσες από εμένα προσφορές για τις ανωτέρω ομάδες ισχυριζόμενη ότι σε αυτές δεν περιέχονται κάποια πιστοποιητικά τα οποία έχουν αξιολογηθεί κατά το πρώτο στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς και κρίθηκαν πλήρη και επαρκή στο σύνολό τους από την αναθέτουσα αρχή μέσω των αρμοδίων οργάνων της. Εάν σε εκείνο το στάδιο η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού διαπίστωνε την παραμικρή έλλειψη στα υποβαλλόμενα από εμένα έγγραφα θα έπρεπε να απορρίψει την προσφορά μου σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6. της διακήρυξης [...].»

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της, ισχυρίζεται ότι :«[...]»

Αριθμός απόφασης: 595/2021

Η προσφορά του ... απορρίφθηκε διότι :Α) ενώ στον πίνακα που υπέβαλε κατόπιν του αιτήματος της αναθέτουσας αρχής προκειμένου να δηλωθούν ανά προϊόν η εμπορική ονομασία των προϊόντων, ο παραγωγός και ο υπεύθυνος κυκλοφορίας για τα προϊόντα των Ομάδων Η και Θ, δήλωσε συγκεκριμένους παραγωγούς των προσφερόμενων από αυτήν προϊόντων δεν υπέβαλε με την προσφορά της τα απαιτούμενα από τη Διακήρυξη ISO των παραγωγών σε προϊόντα που ανήκουν στις ως άνω Ομάδες. Επομένως ο ... σε αυτή τη φάση της διαδικασίας έπρεπε να προσκομίσει όχι μόνο τα ανανεωμένα πιστοποιητικά ISO, τα οποία στο διάστημα από την υποβολή της προσφοράς του έως και την υποβολή των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου είχαν λήξει, αλλά και τα πιστοποιητικά ISO που δεν είχαν κατατεθεί αρχικά.

Β) για την εταιρεία ... δεν προσκομίστηκε μεταφρασμένο το πιστοποιητικό ISO 22000 (άρθρο 2.1.4. της με αριθμό πρωτοκόλλου 10129/3.8.2020 σχετικής διακήρυξης δημοπρασίας)».

14. Επειδή ο προσφεύγων στο υπόμνημά του ισχυρίζεται τα ακόλουθα: « [...] Τα ανωτέρω αναφερόμενα στο πρακτικό της επιτροπής διενέργειας του είναι παντελώς αβάσιμα διότι κατέθεσα πιστοποιητικά ISO (22000 ή ισοδύναμο αυτού, όπως απαιτούσε η διακήρυξη) για όλα τα προσφερόμενα από εμένα προϊόντα, όπως αβίαστα προκύπτει από τον έλεγχο του φακέλου μου με την ενδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά».

Εάν η επιτροπή διαγωνισμού εντόπιζε ελλείψεις στα κατατεθειμένα πιστοποιητικά, ως έγγραφα βάσει των οποίων θα αξιολογούνταν η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, και μετά την αποστολή σε αυτήν του συμπληρωμένου πίνακα με τα ζητούμενα στοιχεία, θα έπρεπε να απορρίψει την προσφορά μου σε εκείνο το στάδιο της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και να μην προκριθεί αυτή στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών.

Επιπλέον και ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι σε αυτή τη φάση της διαδικασίας, δηλαδή της υποβολής των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου θα έπρεπε να καταθέσω και πιστοποιητικά τα οποία, κατά τη γνώμη

της, δεν είχαν κατατεθεί με τα «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» είναι παντελώς αβάσιμος αφενός διότι εάν υπήρχαν ελλείψεις στον εν λόγω φάκελο αυτές θα έπρεπε να εντοπιστούν από την επιτροπή διαγωνισμού κατά τον έλεγχο του περιεχομένου του φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» και να απορριφθεί η προσφορά μου σε εκείνο το στάδιο (κι ως εκ τούτου να μην προκριθεί στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών), αφετέρου δεν θα μπορούσα να υποβάλλω κανένα επιπλέον πιστοποιητικό το οποίο δεν είχε αρχικά υποβληθεί στο φάκελο της τεχνικής προσφοράς καθόσον τυχόν μεταγενέστερη συμπλήρωση θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους (βλ. ΔεφΑθ 319/2017). Τα πιστοποιητικά ISO δεν συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία για μη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ή αποδεικτικό μέσο της τεχνικής κι επαγγελματικής μου ικανότητας, ώστε να πρέπει να προσκομιστούν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου (υπ' αριθμ. 712/2020 απόφαση ΑΕΠΠ) αλλά μόνο έγγραφα βάσει των οποίων αξιολογείται η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών κι ως εκ τούτου κατατίθενται με το φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» κι ελέγχονται από την επιτροπή διαγωνισμού κατά το πρώτο στάδιο ελέγχου κι αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών.

2) [...] Πράγματι εκ παραδρομής δεν προσκομίστηκε και μετάφραση του πιστοποιητικού ISO 22000 της ανωτέρω εταιρείας (όλα τα υπόλοιπα ξενόγλωσσα κατεθειμένα πιστοποιητικά συνοδεύονται κι από την επίσημη μετάφρασή τους), όμως στο στάδιο του ελέγχου από την επιτροπή διαγωνισμού των προσκομιζόμενων πιστοποιητικών (κατά το στάδιο του ελέγχου και της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών) δεν θεωρήθηκε ότι αυτό αποτελούσε έλλειψη στο φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική προσφορά» διότι παράλληλα με το ανωτέρω ξενόγλωσσο ISO είχα προσκομίσει και πιστοποιητικό ISO 9001:2015 της ανωτέρω εταιρείας στην Ελληνική γλώσσα καλύπτοντας έτσι την απαίτηση της διακήρυξης για προσκόμιση πιστοποιητικών ISO (22000 ή ισοδύναμο αυτού) για όλα τα

Αριθμός απόφασης: 595/2021

προσφερόμενα είδη. Εάν η αναθέτουσα αρχή θεωρούσε ότι υπήρχε έλλειψη από την μη προσκόμιση μετάφρασης του ανωτέρω ISO κι ότι οι απαιτήσεις της διακήρυξης δεν πληρούνται από το προσκομιζόμενο ISO 9001:2015 θα έπρεπε σε εκείνο το στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών της Τεχνικής Προσφοράς να απορρίψει την προσφορά μου και να μην προκρίνει αυτή.

Εν κατακλείδι οι απόψεις της αναθέτουσας αρχής ότι υπάρχουν ελλείψεις στα προσκομιζόμενα από εμένα πιστοποιητικά ISO είναι παντελώς ασαφείς, αβάσιμες κι αόριστες διότι α) εάν υπήρχαν ελλείψεις στα προσκομιζόμενα πιστοποιητικά αυτές θα έπρεπε να εντοπιστούν στα στάδια ελέγχου του φακέλου δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικής προσφοράς και η αναθέτουσα αρχή θα έπρεπε ή να με είχε καλέσει να προσκομίσω συμπληρωματικώς αυτές, κατά το άρθρο 102 ν. 4412/2016 ή να απορρίψει την προσφορά μου (εφόσον για κάθε στάδιο ελέγχου εξέδωσε ξεχωριστή απόφαση), να μην προκριθεί αυτή στο στάδιο ανοίγματος των οικονομικών προσφορών και να μην ανακηρυχθώ προσωρινός ανάδοχος. Αντιθέτως κατά τον έλεγχο αξιολόγησης της τεχνικής μου προσφοράς έκρινε ότι αυτή είναι σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και προέκρινε αυτή στο επόμενο στάδιο του ανοίγματος των οικονομικών προσφορών και β) τα πιστοποιητικά ISO των προϊόντων είναι έγγραφα βάσει των οποίων αξιολογείται η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών αφού βεβαιώνουν την ποιότητα αυτών και προσκομίζονται με το φάκελο «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» και δεν συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία για μη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ή αποδεικτικό μέσο της τεχνικής κι επαγγελματικής μου ικανότητας, ώστε να πρέπει να προσκομιστούν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου (υπ' αριθμ. 712/2020 απόφαση ΑΕΠΠ). Η μεταγενέστερη συμπλήρωσή τους σε επόμενο στάδιο ισοδυναμεί με ανεπίτρεπτη αντικατάστασή τους [...].».

15. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της

Αριθμός απόφασης: 595/2021

αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης[...].».

16. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : ... ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού,[...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.)[...].».

17. Επειδή το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α΄ παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.[...]2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων

Αριθμός απόφασης: 595/2021

στον ανταγωνισμό.[...] 7. Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζονται και εγκρίνονται πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης κατά το άρθρο 61.[...].».

18. Επειδή το άρθρο 75 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4.[...] 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας.[...].».

19. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102[...].».

20. Επειδή, το άρθρο 94 του νόμου 4412/2016 ορίζει ότι: « [...] 4.. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών και γενικών υπηρεσιών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης».

21. Επειδή το άρθρο 100 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: « [...] 2. Τα επιμέρους στάδια στην ανοικτή διαδικασία ή στο δεύτερο στάδιο της κλειστής διαδικασίας, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής:α) Αποσφραγίζεται ο κυρίως φάκελος προσφοράς, ο φάκελος των δικαιολογητικών συμμετοχής στην ανοικτή διαδικασία, καθώς και ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς, εφόσον προβλέπεται η υποβολή της στα έγγραφα της σύμβασης, μονογράφονται δε και σφραγίζονται από το αρμόδιο όργανο όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται κατά το στάδιο αυτό και η τεχνική προσφορά, ανά φύλλο. Το αρμόδιο όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα υποβληθέντα αυτών δικαιολογητικά και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου. Οι φάκελοι των οικονομικών προσφορών δεν αποσφραγίζονται, αλλά μονογράφονται και σφραγίζονται από το παραπάνω όργανο και τοποθετούνται σε ένα νέο φάκελο ο οποίος επίσης σφραγίζεται και υπογράφεται από το ίδιο όργανο και φυλάσσεται, προκειμένου να αποσφραγισθεί την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή την πρόσκληση.β) Στη συνέχεια το αρμόδιο όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς, σύμφωνα με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης και συντάσσει πρακτικό για την απόρριψη των τεχνικών προσφορών που δεν γίνονται αποδεκτές και την αποδοχή ή/και βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών με βάση το κριτήριο ανάθεσης των εγγράφων της σύμβασης.γ) Οι κατά τα ανωτέρω σφραγισμένοι φάκελοι με τα οικονομικά στοιχεία των προσφορών, μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των λοιπών στοιχείων των προσφορών, αποσφραγίζονται κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τα έγγραφα της σύμβασης ή την ειδική πρόσκληση και ακολουθεί σχετική ανακοίνωση τιμών.Για όσες προσφορές δεν κρίθηκαν αποδεκτές κατά τα προηγούμενα ως άνω στάδια α΄ και β΄ οι φάκελοι της οικονομικής προσφοράς δεν αποσφραγίζονται, αλλά επιστρέφονται. 4. Τα αποτελέσματα κάθε σταδίου επικυρώνονται με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής

Αριθμός απόφασης: 595/2021

στους προσφέροντες ή στους συμμετέχοντες μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών του αντίστοιχου σταδίου. [...]Για τις συμβάσεις που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, μόνο βάσει τιμής ανεξαρτήτως ποσού και ανεξαρτήτως διαδικασίας, αποσφραγίζονται οι φάκελοι δικαιολογητικών, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς όλων των διαγωνιζόμενων για όλα τα στάδια και εκδίδεται μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα:

α) όλων των σταδίων της παραγράφου 2 στην περίπτωση ανοικτής διαδικασίας 6. Τα παραπάνω οριζόμενα στις παραγράφου 1 έως 3 προσαρμόζονται για τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών που διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 36, με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 36.».

22. Επειδή το άρθρο 103 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα: 1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α΄ 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. [...]4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω

δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται. 5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται. 6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των

Αριθμός απόφασης: 595/2021

παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105. 7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος».

23. Επειδή το άρθρο 106 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «[...]3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.».

24. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : « [...] 1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης Αντικείμενο της σύμβασης είναι η προμήθεια τροφίμων, ειδών παντοπωλείου και φρέσκου γάλακτος για τις ανάγκες των υπηρεσιών του ... και των Νομικών Προσώπων του για δύο έτη (Είδη αρτοποιείου - ζαχαροπλαστικού - κατεψυγμένων - κρεοπωλείου - παντοπωλείου - Αριθμός απόφασης: 1661/2020 14 οπωροπωλείου - ελαιολάδου - φρέσκου γάλακτος) συνολικού προϋπολογισμού 405.458,69 € με ΦΠΑ.

Η προμήθεια αποτελείται από δεκαέξι (16) ομάδες, ως κάτωθι:

Η' Ομάδα) Προμήθεια ειδών παντοπωλείου για τους Παιδικούς Σταθμούς, Μαθητική Εστία, Γεύματα Αγάπης, Κ.ΑΠ.Η. και Κοινωνικό Παντοπωλείο του ...

Θ' Ομάδα) Προμήθεια ειδών παντοπωλείου για τις αποκριάτικες εκδηλώσεις της ... [...]

Κάθε οικονομικός φορέας έχει δικαίωμα υποβολής προσφοράς για μία ή περισσότερες ομάδες ή για το σύνολό τους. Σε κάθε περίπτωση η υποβολή προσφοράς αφορά το σύνολο των ειδών της κάθε ομάδας [...]

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' της παρούσας διακήρυξης.

[...] 2.1.4 Γλώσσα

[...]Οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188).Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο. Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα - εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται και στη αγγλική γλώσσα, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.[...]

2.2.5 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν άδεια λειτουργίας της επιχείρησής τους, τα κατάλληλα μέσα για την διακίνηση των προϊόντων, να φέρουν τις πιστοποιήσεις σύμφωνα με όσα αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές του παραρτήματος Α', κατά περίπτωση.[...]

2.2.7.2 Αποδεικτικά μέσα

Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.7, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας παραγράφου και κατά τη σύναψη της

Αριθμός απόφασης: 595/2021

σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016.[...]

B.3 Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.5 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν την άδεια λειτουργίας της επιχείρησής τους καθώς και τα σχετικά έγγραφα σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του παραρτήματος Α', ανάλογα με τις ομάδες των υπό προμήθεια ειδών στις οποίες θα συμμετάσχουν [...]

2.4.3.2 Τεχνική προσφορά Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος Α' της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα. [...]

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1. της παρούσης διακήρυξης,[...] θ) η οποία

Αριθμός απόφασης: 595/2021

παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσης διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης. [...]

3.1.2 Αξιολόγηση προσφορών

Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο Σύστημα οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Ειδικότερα :

α) το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα υποβληθέντα αυτών δικαιολογητικά και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου.

β) Στη συνέχεια το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση μόνο των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και συντάσσεται πρακτικό για την απόρριψη όσων τεχνικών προσφορών δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών και την αποδοχή όσων τεχνικών προσφορών αντίστοιχα πληρούν τα ανωτέρω. Για την αξιολόγηση των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών μπορεί να συντάσσεται ενιαίο πρακτικό, το οποίο κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», μόνο στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να ορίσει την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης του (υπο)φακέλου των οικονομικών προσφορών.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποσφραγίζονται, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση οι φάκελοι όλων των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών.

δ) Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τις τεχνικές προσφορές και τα δικαιολογητικά συμμετοχής έκρινε πλήρη και σύμφωνα με τους όρους και τις απαιτήσεις της παρούσας και

συντάσσει πρακτικό στο οποίο εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. [...] Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά»), η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια αυτής στους προσφέροντες μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ.[...]

3.2. Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.7.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.6 αυτής. [...]

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει εντός της προθεσμίας της παρ. 5.3 του παρόντος, αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί την χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές.

[...] Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν: κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, είναι ψευδή ή ανακριβή, ή δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας, [...] Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα ανωτέρω και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας είτε για την κήρυξη του προσωρινού αναδόχου ως εκπτώτου. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης [...]

3.5 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. [...]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (Η αρ.πρ: 9784/27.7.2020 Μελέτη) [...]

2. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

[...] ΕΙΔΗ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΥ [...] Επίσης όλα τα είδη θα πρέπει να είναι ευρέως διαδεδομένα στην ελληνική αγορά, να είναι αναγνωρίσιμα και δοκιμασμένα από το ευρύ καταναλωτικό κοινό και όλες οι βιομηχανίες (που παράγουν τα συγκεκριμένα τρόφιμα) να εφαρμόζουν σύστημα HACCP και να κατέχουν πιστοποιητικό ISO 22000 (ή ισοδύναμο πιστοποιητικό) και να κατατεθούν.».

25. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

26. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν

Αριθμός απόφασης: 595/2021

αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27). Περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

27. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

28. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

29. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας δεν επιτρέπουν τον αποκλεισμό οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον

Αριθμός απόφασης: 595/2021

φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, (βλ. απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Pippo Pizzo C-27/15 ECLI:EU:C:2016:404, σκέψη 51).

30. Επειδή όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της, κατά στάδια, προβολής των λόγων, ήτοι λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣΤΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπόπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών, με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 305/2011, 65/2012). Συνεπώς, λόγοι που αφορούν τους όρους της Διακήρυξης ή και προγενέστερο στάδιο του διαγωνισμού προβάλλονται ανεπικαίρως στο παρόν στάδιο κι επομένως απαραδέκτως (βλ. ΣΤΕ 2770/2013, 5690/1996, 964/1998 Ολομ., 966/1998 Ολομ., 1415/2000 Ολομ., 3602/2005 επταμ., 702/2008, 1794/2008, 1667/2011 Ολομ., 3952/2011, 2137/2012, πρβλ. και ΔΕΚ, απόφαση της 12.2.2002, Universale-Bau AG, C-470/99 , σκέψεις 65 έως 79, καθώς και απόφαση της 27.2.2003, Santex SpA, C-327/00, σκέψεις 32 έως 66).

31. Επειδή, όπως έχει κριθεί, η αρχή της νομιμότητας επιβάλλει στη Διοίκηση την ανάκληση κάθε παράνομης διοικητικής πράξεως, ενώ η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης απαιτεί τη διατήρηση της ισχύος των ευμενών για τον καλόπιστο διοικούμενο πράξεων. Σύνθεση των αρχών αυτών συνιστούν οι γενικές αρχές ανακλήσεως των διοικητικών πράξεων, σύμφωνα με τις οποίες και οι ευμενείς διοικητικές πράξεις ανακαλούνται, εάν είναι παράνομες, μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους (ΣΤΕ 2414/2011, 3269/2010, 1501/2008, 3906/2008, 2403/1997 Ολομ.

Αριθμός απόφασης: 595/2021

κ.α.) υπό τον όρο της αιτιολογήσεως της ενέργειας αυτής με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά ή στοιχεία, η ύπαρξη ή η έλλειψη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον κατά την έκδοση της ανακαλούμενης πράξεως νομικό καθεστώς, θεμελιώνει την διαπιστούμενη παρανομία και, κατ' ακολουθίαν, την συνδρομή νομίμου λόγου ανακλήσεως (βλ. ΣΤΕ1931/2015). Η δε ανάκληση χωρεί μόνο για λόγους νομιμότητας και όχι για διαφορετική εκτίμηση των ίδιων πραγματικών περιστατικών, εκτός αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος (ΣΤΕ 3793/2008).

32. Επειδή, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, ναι μεν η Διοίκηση έχει διακριτική ευχέρεια, και όχι υποχρέωση, να ανακαλεί τις παράνομες διοικητικές πράξεις, η γενική, όμως, αυτή αρχή, ως έχει κριθεί, κάμπτεται σε περίπτωση κατά την οποία η τήρησή της από την Διοίκηση στα στάδια της διαδικασίας ανοικτού διαγωνισμού προμήθειας με κριτήριο κατακύρωσεως την πλέον συμφέρουσα προσφορά αναιρεί τις αρχές του διευρυμένου συναγωνισμού και του ενιαίου μέτρου κρίσεως, οι οποίες είναι θεμελιώδεις για τον δημόσιο αυτό διαγωνισμό (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 43/2003, 598/2002), χάριν δε αυτών η Διοίκηση υποχρεούται σε ανάκληση της παρανόμου διοικητικής πράξεως (ΣΤΕ ΕΑ 294/2004).

33. Επειδή στον όρο 2.2.5 της διακήρυξης τίθεται ρητώς ως κριτήριο τεχνικής ικανότητας οι διαγωνιζόμενοι να προσκομίσουν τις πιστοποιήσεις που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος Α' της διακήρυξης. Ταυτόσημη δε πρόβλεψη περιλαμβάνεται και στον όρο 2.2.7.2B3 της διακήρυξης, σύμφωνα με τον οποίο προς απόδειξη της πλήρωσης του ως άνω κριτηρίου θα πρέπει να κατατεθούν ως δικαιολογητικά κατακύρωσης τα πιστοποιητικά που προβλέπονται στο Παράρτημα Α' της διακήρυξης. Ειδικότερα, στο Παράρτημα Α' της διακήρυξης προβλέπεται ότι για τα είδη παντοπωλείου απαιτείται οι παραγωγοί των προσφερόμενων ειδών να διαθέτουν πιστοποιητικά ISO 22000 ή ισοδύναμο. Επομένως, εκ των προαναφερθέντων όρων προκύπτει σαφώς ότι ο προσωρινός ανάδοχος για τα Τμήματα Η' και Θ' του διαγωνισμού οφείλει να προσκομίσει με τα

Αριθμός απόφασης: 595/2021

δικαιολογητικά κατακύρωσης πιστοποιητικό ISO 22000 ή ισοδύναμο των παραγωγών των προσφερόμενων από αυτόν ειδών, άλλως συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς του κατά τα αναφερόμενα στους όρους 2.4.6 και 3.2 της διακήρυξης, ερειδόμενος στη μη υποβολή απαιτούμενου δικαιολογητικού. Περαιτέρω, στον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης προβλέπεται ότι η τεχνική προσφορά περιλαμβάνει όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος Α΄ της διακήρυξης και άρα για τα Τμήματα Η΄ και Θ΄ του διαγωνισμού πρέπει να υποβληθούν πιστοποιητικά ISO 22000 ή ισοδύναμα των παραγωγών των προσφερόμενων ειδών, τυχόν δε μη προσκόμισή τους, επιφέρει κατά τον όρο 2.4.6 της διακήρυξης την απόρριψη της προσφοράς (βλ. ΑΕΠΠ 1661/2020). Ενόψει των ανωτέρω, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι τα πιστοποιητικά ISO δεν συνιστούν αποδεικτικά στοιχεία της τεχνικής κι επαγγελματικής ικανότητας, ώστε να πρέπει να προσκομιστούν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου, αλλά αποτελούν έγγραφα βάσει των οποίων αξιολογείται η καταλληλότητα των προσφερόμενων ειδών τυγχάνει απορριπτέος καταρχάς ως απαραδέκτως προβαλλόμενος, διότι, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 30, βάλλει κατ' ουσίαν κατά των όρων 2.2.5 και 2.2.7.2B3 της διακήρυξης, αλλά και ως αβάσιμος καθώς ουδόλως οι ως άνω όροι απαιτούν να κατατεθούν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Α΄ της διακήρυξης πιστοποιητικά ISO 22000 για τον προσφέροντα. Επίσης, αλυσιτελώς, βάσει της αρχής της αυτοτέλειας των διαγωνισμών (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 1200/2007, 861/2007, 1273/2008, 198/2008, 1065/2007, κ.α.), ο προσφεύγων επικαλείται την υπ' αριθμ. 712/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ αλλά και αβασίμως διότι στην εκεί κρινόμενη περίπτωση η διακήρυξη δεν απαιτούσε την προσκόμιση πιστοποιητικών προς απόδειξη του κριτηρίου της τεχνικής ικανότητας, όπως εν προκειμένω, αλλά μόνον προς πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών. Πέραν των ανωτέρω, σύμφωνα με τον όρο 2.1.4 της διακήρυξης, τα αποδεικτικά έγγραφα καθώς και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην προσφορά θα πρέπει να έχουν συνταχθεί στην

Αριθμός απόφασης: 595/2021

ελληνική γλώσσα και εφόσον έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα. Κατά συνέπεια, το υποβαλλόμενο με την τεχνική προσφορά πιστοποιητικό ISO 22000 πρέπει εφόσον δεν έχει συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα, να συνοδεύεται από επίσημη μετάφραση άλλως η αναθέτουσα αρχή οφείλει κατά δεσμία αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά.

34. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο προσφεύγων δεν υπέβαλε με την τεχνική του προσφορά πιστοποιητικά ISO 22000 αφενός μεν ως προς την Ομάδα Η' για τις εταιρείες ... και αφετέρου ως προς την Ομάδα Θ' για τις εταιρείες ..., ..., παρά το γεγονός ότι οι ανωτέρω εταιρείες έχουν δηλωθεί στο από 23.09.2020 διευκρινιστικό έγγραφο του προσφεύγοντος ως παραγωγοί των προσφερόμενων από αυτόν ειδών για τις εν λόγω Ομάδες. Επιπροσθέτως, ως ο ίδιος ο προσφεύγων συνομολογεί στο υπόμνημά του, δεν προσκόμισε με την τεχνική του προσφορά μετάφραση στην ελληνική γλώσσα του υποβληθέντος ξενόγλωσσου πιστοποιητικού ISO 22000 για την παραγωγό εταιρεία ..., ενώ αβασίμως προβάλλει ότι η απαίτηση της διακήρυξης περί πιστοποιητικού ISO 22000 καλύπτεται από το υποβληθέν με την προσφορά πιστοποιητικό ISO 9001:2015 της ανωτέρω εταιρείας στην Ελληνική γλώσσα δοθέντος ότι ουδόλως το εν λόγω πιστοποιητικό είναι ισοδύναμο του πιστοποιητικού ISO 22000.

35. Επειδή, ως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 11, η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. 391/2020 απόφαση έκρινε αποδεκτή την τεχνική προσφορά του προσφεύγοντος για τις Ομάδες Η' και Θ' του διαγωνισμού. Ωστόσο, στον όρο 3.4 της διακήρυξης προβλέπεται ρητώς η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής, εφόσον διαπιστώσει σφάλμα ή παράλειψη σε προηγούμενο στάδιο να επανέλθει και να ακυρώσει εν μέρει τη διαγωνιστική διαδικασία και άρα ουδόλως αποκλείεται η ευχέρειά της να επανελέγχει τη νομιμότητα προγενέστερου σταδίου υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, παρά τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον προσφεύγοντα. Σημειωτέον ότι, λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν την τήρηση της νομιμότητας, κατά τη

Αριθμός απόφασης: 595/2021

διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΣΤΕ ΕΑ 840/2008). Επομένως, δεδομένου ότι στο Πρακτικό της Επιτροπής γίνεται ρητή μνεία ότι προέβη σε έλεγχο των δικαιολογητικών της προσφοράς του προσφεύγοντος, με αναφορά επίσης στον όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης και στην υπ' αριθμ. 1661/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ, συνάγεται ότι η προσβαλλόμενη συνιστά εν μέρει ανάκληση της απόφασης της αναθέτουσας ως προς την αποδοχή της τεχνικής προσφοράς του προσφεύγοντος για τα Τμήματα Η' και Θ' του διαγωνισμού, η οποία, σύμφωνα και με τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 31-32, θα πρέπει να είναι πλήρως, ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 1624/2020).

36. Επειδή, δοθέντος ότι, αφενός μεν, ως έχει ήδη εκτεθεί στη σκέψη 33, απαιτείται να υποβληθούν με την τεχνική προσφορά, επί ποινή αποκλεισμού, πιστοποιητικά ISO 22000 των παραγωγών των προσφερόμενων από τον συμμετέχοντα ειδών και εφόσον αυτά προσκομιστούν σε ξένη γλώσσα να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση, αφετέρου δε, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψη 34, ο προσφεύγων δεν προσκόμισε με την τεχνική του προσφορά πιστοποιητικά ISO για τις παραγωγούς εταιρείες ..., ούτε μετάφραση στην ελληνική του προσκομισθέντος ξενόγλωσσου πιστοποιητικό ISO 22000 της εταιρείας ..., με πλήρη, ειδική και επαρκή αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος.

37. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 1 υποπαρ. Β του άρθρου 365 του Ν. 4412/2016 η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης. Βασίμως δε αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι ο προσφεύγων αποκλείστηκε διότι δεν προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης τα πιστοποιητικά ISO 22000 των παραγωγών που δεν είχαν κατατεθεί αρχικά με την τεχνική του προσφορά, καθώς εκ των όρων 2.2.5 και 2.2.7.2.B3 της διακήρυξης προκύπτει ρητώς ότι τα πιστοποιητικά ISO 22000

Αριθμός απόφασης: 595/2021

των παραγωγών απαιτείται να κατατεθούν και ως δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ο δε ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η υποβολή με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης των ελλειπόντων πιστοποιητικών ISO 22000 θα συνεπαγόταν ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς του προβάλλεται αλυσιτελώς ενόψει της ρητής απαίτησης των όρων 2.2.5 και 2.2.7.2.B3 της διακήρυξης περί υποβολής των επίμαχων εγγράφων με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, ανεξαρτήτως της τυχόν προηγούμενης υποβολής τους ή μη με την τεχνική προσφορά -η οποία ασφαλώς παραμένει και δεν τροποποιείται με την μεταγενέστερη κατάθεση των δικαιολογητικών κατακύρωσης τα οποία κρίνονται αυτοτελώς-, ενώ προδήλως η όποια εικαζόμενη από τον προσφεύγοντα μελλοντική και υποθετική κρίση της αναθέτουσας αρχής επί του ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν δύναται να οδηγήσει σε απαλλαγή συμμετέχοντος από την υποχρέωσή του να υποβάλλει τα απαιτούμενα κατά τη διακήρυξη δικαιολογητικά κατακύρωσης. Συνεπώς, κατά τα εκτεθέντα υπό σκέψεις 25-29, ορθώς και κατά δεσμία αρμοδιότητα η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος και η προσφυγή τυχάνει απορριπτή ως αβάσιμη.

38. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

39. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

40. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρα 363 παρ.5 του ν.4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Αριθμός απόφασης: 595/2021

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 29 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε την 1^η Απριλίου 2021 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ**